

για να χλευάζεται από τους στενοκέφαλους και να μελεπιέται σαν 'Εθαγγέλιο — μή δεν είναι και ο 'Ομηρος 'Εθαγγέλιο — από τους έκλεχτους.

Θα έρθη όμως μέρα — ο Θεός να δώσει να είναι κοντά η χρυσή αυτή μέρα — που τα 'Ελληνόπουλα θα μεγαλώνουν με το βιβλίο αυτό στα χέρια. Γιατί είναι βιβλίο τέλειο στο σύνολό του. Γιατί το γέννησε μια καλλιτεχνική όρμη, μια ποιητική ψυχή που σκόρπισε όλη τη χάρη και όλη τη λεβεντιά της για ό μ'ας δείξει πως ο 'Ομηρος δεν πέθανε μά ζή και θα ζή αιώνια στις ψυχές των Ρωμιών.

Με τον 'Ομηρο δρόσιζαν τις ψυχές τους οι άρχαιοι κι άναθρεφαν τα παιδιά τους, έχοντας αυτόν για πρώτο διδαγτικό βιβλίο. 'Ομηρο βάλτε και σήμερα στα σχολεία για να ξαναανιώσει η μαρμαμένη Ρωμιούσνη. 'Ομηρο, 'Ομηρο, 'Ομηρο. Τόν 'Ομηρο του Πάλλη μας. Και ποιόν άλλον;

Γόρου

ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΡΟΡΙΤΗΣ

Ο ΓΥΝΑΙΚΟΚΟΣΜΟΣ

ΣΥΛΛΟΓΟΣ „ΑΤΘΙΔΩΝ“

Θα προκαλέσω τον κ. Ταγκόπουλο να σεβάσθω τον τίτλον του έφρου μου. Όσο κι αν του κάθουνται στο στομάχι οι «'Ατθίδες» — κ' έννοω την λέξη, όχι δε και το πράγμα — είναι μερικά περιστασιακά που η λέξη μας είναι απαραίτητη, άρ' ου ζωγραφίζει θαυμάσια εκείνο που θέλουμε να είπούμε.

'Ατθίδες σήμερα δεν έχουμε, γιατί δεν έχουμε και άρχαίον 'Αστν, δεν έχουμε άρχαίον θέατρο, δεν έχουμε τόσ' άλλα πράγματα που άποτελούν το περιβάλλον μέσα στο όποιον θα ήμπορ'σαν να ζήσουν κ' οι 'Ατθίδες της εποχής της 'Ασπασίας ή της εποχής του Λουκιανού. Σήμερα έχουμε 'Αθήνα και μέσα στην 'Αθήνα εγώ τουλάχιστο βλέπω να ζούν μοναχά 'Αθηναίες δέσποινες κι 'Αθηνωτίσσες κοπέλλες.

Γι' 'Αθηναίους λοιπόν και γι' 'Αθηνωτίσσες θα μιλούσα κ' εγώ αν έπρόκειτο να μιλήσω για τίποτ' άληθινό. 'Επειδή όμως πρόκειται να μιλήσω για ψεύτικο πράγμα, μεταχειρίζομαι ψεύτικη λέξη και σας παρακαλώ να μη μου κακομεταχειρισθήτε τις 'Ατθίδες μου.

Εδιάδασα πώς έγινε ή γίνεται — δεν ήξεύρω,

βλέπετε, αν ή παραφροσύνη αυτή κατέρωσε και να πραγματοποιηθώ — κάποιος κοριτσίστικος Σύλλογος, «Σύλλογος 'Ατθίδων» καθώς τον έπιτοφόρησαν, με πρόεδρον τον κ. Μάρκο Σιγάλα και με σκοπόν... άπαγγελτικόν. 'Η παρουσία ενός κυρίου μέσα σε τόσα κορίτσια μου θυμίζει την παράδοση για τον 'Αχιλλέα, που μεταμφιεσμένος σε κορίτσι έμενε κρυμμένος σ'αυτ'ό Βασιλιά της Σκύρου Λυκόμηο. Δεν ήξεύρω αν την μεταμόρφωση αυτήν την υπέστη κι ο κ. Σιγάλας, για να είναι μόνος κύριος μέσα σε τόσα κορίτσια, καθώς δεν ήξεύρω αν μεταξ' των 'Ατθίδων υπάρχει και καμιά Διηθήμεια, για να μας βγ' από τον περίφημον αυτό σύλλογον κανένας καινούριος Νεοπτόλεμος. 'Αρχαιολογική παρέκδοση αυτό, για να πεισθούν οι φιληνάδες μου πώς δεν λησμόνησα ακόμα την σοφία που άπεκόμισα από τα θρανία του 'Αρσκειού.

Εαναγουρίζω στίον Σύλλογο. Τι θα κάνουν τα καλά κορίτσια που τον ίδρυσαν; Θα παγγέλλουν ποιήματα, θα κάνουν φιλολογικές έσπερίδες, θα κοπανίζουν άέρα στο γουδί Νοδρώτατα ό'λ' αυτά κι άποδείξη τρανή πως μέσα π'ε τόσους Συλλόγους άσκοπούς, έγινε ή γίνεται κ' ένας Σύλλογος με σκοπό.

Χαλάλι του λοιπόν ο άρχαιοκαπηλικός τίτλος: Σύλλογος των «'Ατθίδων» και χαλάλι του κι ο άρ'ον προεδρός του κ. Σιγάλας, αν και μέσα σε τέτοιο σύλλογο, για πολλούς ούσιαστικούς λόγους, μόνον ο κ. Νέης θα είχε θέση, που άνεκάλυψε δ' κ' εξόμνησε 500,000 'Ατθίδες.

* *

Αν μου έδιναν την άδεια τα καλά κορίτσια κι αν ο κ. Σιγάλας δεν μου άπήγγελλε τον άναβαλλόμενο, θα τους σύσταينا να πάνε όλες τους, χωρίς τον κ. Σιγάλα ή τον κ. Νέη, ένα δειλινό στ'ον «Παρνασσό». Εκεί θα ίδούνε τί κατέρωσε μια ευγενής 'Εγγλέα, ή λαίδη 'Ετζερτων, που έμεινε κάμποσον καιρό στ'όποιο μας και που μένει τώρα το έργο της μαζί μας, όσο κι αν έφυγε αυτή γι' άλλου.

Τέτοιος σύλλογος μ'ας χρειάζεται, κορίτσια μου. Σύλλογος που να φτειάνει νοικοκυράδες. Σύλλογος που να συμπληρώνει τη μόρφωσή μας, που να μ'ας μαθαίνει, ό,τι δεν μαθαίνουμε στ'ό σχολείο κι ό,τι το σπίτι σήμερα δεν μ'ας δίνει, γιατί κι αυτό άρχίζει να χλινά, άρχίζει από Ρωμαϊκό σπίτι, θεμελιωμένο στην ήθική και στ'ό νοικοκυριό, να γίνεται φραγκολεβαντίνικο ψευτόσπιτο.

Να τί έπρεπε να κάνουν τα καλά κορίτσια και να τί κατορθώνοντας θα μπορούσαν να λέγονται με περηφάνεια 'Ελληνόπουλες κι όχι 'Ατθίδες του κ. Νέη ή παπαγάλλοι του κ. Σιγάλα — όπως κ' είναι σήμερα.

Η ΑΡΟΔΑΦΝΟΥΣΑ

Σημ. του «Νουμά». Θαρρούμε πως ή δ. 'Αροδαφνούσα δεν έχει και τόσο δικιο. Αν έταζε καλύτερα θα μάθαινε πώς δεν πρόκειται για σύλλογο, αλλά για μαθήματα άπαγγελίας που παραδίνει ο κ. Μάρκος Σιγάλας. Μ'ε το να διδάσκει και να μαθαίνει ένα κορίτσι άπαγγέλλει δε ζημιώνεται, ούτε ξεχνάει το νοικοκυριό του. Τό έναντίο μάλιστα, με την άπαγγέλια μορφώνεται, άποχτεί γούστο, συνειθίζει και να διαβάζει δικά μας βιβλία, Ρωμεία, κι όχι μονάχα φραγγίζικα, όπως κάνουν οι φραγκολεβαντινοπούλες μας. 'Ο κ. Σιγάλας καυχείται, μ'όλο του το δικιο, πως αν δε βγαίνουν όλοι οι μαθητές του, άρσενικοί και θηλυκοί, μεγάλοι καλλιτέχνες, βγαίνουν όμως όλοι φιλανθρωπιστές, κι αυτό δεν είναι λίγο.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

Κα Φραγκολεβ. «Ω, πώς ήθελα να είχα τη φωνή σου!

Κα Καλονορίδα. Σο' άρ'σαι λοιπόν τόσο πολύ;

Κα Φραγκολεβ. «Ω βέβαια, βέβαια! Βλέπεις, αν είτανε δική μου, θα μπορούσα να τραγουδά... και να τη σταματώ όταν ήθελα...»

Στ'ον καταρρέχτη του Καμπίζη πρόκειται να κατασκευαστεί ήλεκτρικός σταθμός, όπου ή όρμη του νερού θα παράγει δύναμη 35,000,000 άλογα. Λογαριάζεται πως ή δύναμη θα κατορθωθεί να στέλνεται υπερβολικά μακριά και να κινά κάθε μηχανή που χρειάζεται.

— Της Κυρίας Φραγκόγλου τα μαλλιά φαίνονται τόσο λίγα. Πώς έπρεσαν, ξέρεις; Μήπως είταν άρρωστη;

— Όχι, δεν είταν άρρωστη ή άνεμος είτανε δυνατός και της τάρηξε...

«Στ'ην Ούγγαρία τους δίγαμους τους καταδικάζουνε να κατοικήσουν και με τις δύο τους γυναίκες στ'ό ίδιο σπίτι. 'Αποτέλεσμα — έξλειψε δ'όποτε ή διγορία. 'Η τελευταία καταδίκη έγινε στ'ό 1880. Δένε πώς ο δίγαμος ύστερα από μι'ε μέρα δοκιμή έφυγε από το σπίτι του και πήγε γραμμή στ'ό Φρενοκομείο.

— Έχτες τη νύχτα μπήκαν κλέφτες σπίτι μου, κι έτρεξα άμέσως να φωνάξω την άστυνομία.

— Τι, άρ'σαι τη γυναίκα σου μόνη μέσα στ'ό σπίτι;

— Πώς μόνη; Δεν είτανε κι οι κλέφτες εκεί;

Και τώρα κι' άλλη προσβολή, για δαύτο να παινιέται

Και να γελάει που τόκαμε. Τότε δεν είμαι κι' άντρας, 'Αλλ' είναι αύ-ή, π'ε μείνουνε με δίχως τιμωρία. Τέτοιες παρανομίες της. 'Αλλ' είτε είν' άνεψιά μου, είτε και π'ου συγγένισσα κι' άπ' όλους τους δικούς

Που του σπιτιού ο Θεός κρατά, κ' έτούτη κ' ή άδερφή της

Κακο θα ή'ταν ζήλο. Γιατί βέβαια κ' εκείνην και π'ε μ'ε φωνάξτε την. Τ'ην είδα μέσα και π'ε το κ' ήταν π'ε λυσισαμένη. Δ'ν ήξερε τί έκανε. Γιατί συχνά ή ψυχή τους, λ'ότι που μηχανή με κακή μες στ'ό σκοτάδι. Προδίδεται μοναχή της. 'Αλλά μισό προπάντων 'Εκείνο, π'ε άφ'ου πιαστή στ'ό κακούργηματά του, Μ'ε λόγια τότε προσπαθεί κι' αυτά να τα σπολήσει.

'Αντιγόνη.

Γυρεύεις άλλο τίποτε, παρ'ε να με σκοτώσης;

Κρέων

Όχι, γιατί σ'αν έχω αυτό, μου φαίνεται όλα τάχα.

'Αντιγόνη

Τότε λοιπόν τί κάθεται; γιατί και δ'ε μ' άρ'σαι. Κανένα από τα λόγια σου, μηδ'ε και θ'ε μ' άρ'σαι.

Και τα δικά μου βέβαια στενοχωρούν έμένα. Μ'ε δόξα μεγαλύτερη σ'αν που μπορούσα ναύρω, Παρ'ε στ'ον τάφο βάζοντας τ'ό φίλτατο άδερφό μου; Κ'αυτοί, που τώρα δε μιλούν, θ'ε μ'επαινούσαν όλοι, 'Ο φόβος αν δεν κράταγε τη γλώσσα τους δεμένη. Κ'είν' ένα άπ' τα προνόμια τους π'όχουν οι βασιλιάδες,

Πώς ό,τι θέλουνε μπορούν να λένε και να κάνουν.

Κρέων

'Αλλ' έτσι, άπ'όλους π'όναι έδω, τ'ό λ'εσ έσύ μονάχα.

'Αντιγόνη

'Ετσι κι' αυτοί! μ'ε ό φόβος σου τους έκλεισε τ'ό στόμα.

Κρέων

Δεν ντρέπεσαι λοιπόν, μ'ε αυτούς να μ'ην κρατάς μια γνώμη;

'Αντιγόνη

Μιά μάννα μ'ας έγέννησε, και πώς θα τον τιμήσω. Δεν τόχω βέβαια για ντροπή.

Κρέων

Δεν ήταν άδερφός σου

Κ'εκείνος όπου πέθανε μ'ε έτούτον πολεμώντας;

'Αντιγόνη

Ναι, και μ'ε εκείνον είχαμε μι'ε μάννα, έναν πατέρα

Κρέων

Δεν τον περιφρονάς λοιπόν, άφ'ου τιμάς τον άλλον;

'Αντιγόνη

Τέτοια, τ'ό ξέρω, μαρτυριάν εκείνος δ'ε θ'ε δώσει.

Κρέων

Μ'ε άφ'ου τ'ό ίδιο τον τιμάς μ'ε έτούτον τον άχρειό!

'Αντιγόνη

Γιατί δεν ήταν δούλος του, γιατ'ήταν άδερφός του;

Κρέων

Αυτός μ'ας έκατάστρεψε, μ'ας έσωσεν εκείνος!

'Αντιγόνη

'Αλλ'ιδίους νόμους άγαπούν οι θεοί του κάτω κόσμου.

Κρέων

'Αλλ' ό καλός με τον κακό δεν έχουν ίδια μοίρα.

'Αντιγόνη

Ποιός ξέρει, αν έτσι κρίνουνε κ'εκεί στ'ον 'Αδη κάτω;

Κρέων

Φίλος δ'ε γίνεται ό έχτρός, ούτε και σ'αν πεθάνη!